

Bilim ve Teknoloji Yüksek Kurulu

14. Toplantısı

Kararlar

12 Eylül 2006

TÜBİTAK UZAY Enstitüsü Toplantı Salonu,

Ankara

Not: Gelişmelere ilişkin değerlendirmeler ve karar eklerini de içeren daha geniş bir belgeye <http://www.tubitak.gov.tr/btpd> adresli web sitesi aracılığıyla erişilebilir.

KARAR

2005/5 Ulusal Kamu Araştırma Programları Hazırlık Çalışmaları

Kamu kuruluşlarımızın Ar-Ge'ye dayalı ibtiyaçlarının karşılanması ve toplumsal düzeyde Ar-Ge talebi oluşturmak için, ibtiyaçlara bağlı araştırma programlarını oluşturmalarına; bu programların zaman, maliyet ve içeriklerini detaylandırarak en geç 30 Mayıs 2005 tarihine kadar TÜBİTAK'a göndermelerine karar verilmiştir.

İLGİLİ DİĞER KARARLAR

- -

SORUMLU KURULUŞLAR

- TÜBİTAK
- İlgili Kamu Kuruluşları

İLGİLİ KURULUŞLAR

- TARAL Kapsamındaki Kuruluşlar

EK KARAR

1. Kamu kurum ve kuruluşlarında Ar-Ge olgusunun içselleştirilmesi, sürekliliğin sağlanması, bu programa önerilecek projelerin yönlendirilmesi ve izlenmesi için birimlerin oluşturulması ve/veya görevlendirilmesinin,
BTYK'nın 2005/5 nolu kararı gereği kamu kurum ve kuruluşlarının kendi alanlarında hazırlamaları gereken araştırma programlarını tamamlayarak TÜBİTAK'a sunmalarının, önerilmesine karar verilmiştir.
2. Program ayrıntıları <http://www.tubitak.gov.tr/kamu/kamu-programlari.htm> adresinde bulunan
  - Ulusal Çevre ve Ormancılık Kamu Araştırma Programı
  - Ulusal Türkiye Hukuk Kamu Araştırma Programı
  - Ulusal Emniyet ve İç Güvenlik Kamu Araştırma Programı
  - Ulusal Aile ve Sosyal Araştırmalar Kamu Araştırma Programı
  - Ulusal Ulaştırma Kamu Araştırma Programı
  - Ulusal Vakıflar Kamu Araştırma Programı
  - Ulusal Çalışma ve Sosyal Politikalar Kamu Araştırma Programı'nın onaylanmasına ve uygulamaya geçilmesine karar verilmiştir.

EK

- -

KARAR

2006/201 “Ulusal Yenilik Strateji ve Eylem Planının Hazırlanması”

İLGİLİ DİĞER KARARLAR

- 1997/23 Sektörel İnovasyon Politikalarına Yönelik Araştırmalar / İnovasyon Kavramını Tanıtıcı Çalışmalar, Teknoloji-Yönetim, İnovasyon-Yönetim, Kalite-Yönetim ve Sertifikasyon Tekniklerinin Yaygınlaştırılması, İnovasyonun Teşviki
- 2006/101 Ulusal Yenilik Sistemi Performans Göstergeleri

SORUMLU KURULUŞLAR

- TÜBİTAK

İLGİLİ KURULUŞLAR

- Ulusal Yenilik Sistemi Aktörleri

GEREKÇE

Günümüzün hızla değişen rekabet ortamında ayakta kalabilmek için şirketlerimizin ürünlerini, hizmetlerini ve üretim yöntemlerini sürekli olarak değiştirmeleri ve yenilemeleri gerekmektedir. Bu değiştirme ve yenileme işlemi yenilik (inovasyon) olarak adlandırılmaktadır. Ulusal Yenilik Sistemi, ulusal düzeydeki yenilik sürecinin anahtarı olan bilgi ve teknolojinin kişiler, işletme ve kurumlar arasındaki akışı olarak tanımlanmaktadır.

Yenilik, sürdürülebilir ekonomik büyümenin ana belirleyicisi olan verimliliği artıran en önemli faktördür. Yenilik sayesinde, firma, devlet kurumları, eğitim ve araştırma kuruluşları, sivil toplum kuruluşları ve genel olarak toplum düzeyinde çok farklı kaynaklar bir araya getirilip ekonomik, toplumsal değer ve fayda üretilir. Ülkelerin gelişmişlik ve refah düzeyleri, sürdürülebilir ekonomik büyüme performansları, kalkınmışlıkları ve eşitsizlikleri en aza indirmedeki başarıları incelendiğinde, tüm bu olumlu etkileri sağlayan itici gücün yenilik olduğu görülmektedir.

Türkiye, gelişmiş ülkelerle yenilik performansı açısından karşılaştırıldığında arzu edilen konumdan uzakta bulunmaktadır. Bu performansın artırılması, etkin bir ulusal yenilik sisteminin tanımlanması, stratejisinin belirlenmesi ve bu çerçevede şekillenecek performans odaklı bir eylem planının uygulanmasıyla mümkündür. Türkiye'nin bu kapsamda bugüne kadar ulusal boyutta hazırlanmış bir stratejisi bulunmamaktadır. Öngörülen çalışma, bu önemli adımın atılmasına yöneliktir.

KARAR

“Ulusal Yenilik Strateji ve Eylem Planının Hazırlanması” çalışmasının ilgili paydaş kuruluşların katılımı ile TÜBİTAK koordinasyonunda başlatılmasına ve gerekli destek mekanizmalarının geliştirilmesine karar verilmiştir.

EK

- -

KARAR

2006/ 202 Uluslararası Bilim, Teknoloji ve Yenilik (BTY) Stratejisi (2007-2010)

İLGİLİ DİĞER KARARLAR

- -

SORUMLU KURULUŞLAR

- Dışişleri Bakanlığı
- TÜBİTAK
- TİKA
- DTM

İLGİLİ KURULUŞLAR

- DEİK
- İlgili TARAL Aktörleri

GEREKÇE

Ülkeler ve toplumlar arasında giderek etkileşimi, karmaşıklığı ve çelişkiyi artıran ve hem avantajlar, hem de sınamalara konu olan küreselleşme sürecinde Bilim, Teknoloji ve Yenilik (BTY), hem kendi başına, hem de uluslararası ilişkilerin bir boyutu olarak çok büyük bir önem kazanmaktadır.

Ülkelerin siyasi, ekonomik, ticari, sosyal ve kültürel gücünü oluşturan unsurların arasında artık BTY öne çıkmaya başlamıştır. Bugün gerek ABD, AB, Japonya, Güney Kore gibi bu alanda yetkin olan ülkeler, gerekse Çin, Hindistan, Brezilya gibi BTY alanında söz sahibi olmaya başlayan ülkelerin dış dünya ile olan BTY ilişkileri hem ticaretlerini ve rekabet güçlerini, hem de siyasi ve diplomatik güçlerini büyük oranda şekillendirmektedir. Bu ülkelerin hemen tamamında uluslararası BTY faaliyetlerinin bir strateji dahilinde yapılandırıldığı ve uzun vadeli hedeflerin konulduğu görülmektedir.

Bu nedenle, gerek ülkemizdeki kamu ve özel Türkiye Araştırma Alanı (TARAL) paydaşlarının BTY faaliyetlerinin güçlendirilmesi, uluslararası BTY gelişmelerine ayak uydurabilmesi ve ülkemizin rekabet gücüne katkı yapabilmesi için; gerekse ülkemizin siyasi, ticari, sosyal ve kültürel gücünü azami derecede desteklemek üzere TARAL aktörlerinin BTY faaliyetlerinin uluslararası boyutunun stratejik bir düzleme oturtulması elzem görülmektedir.

BTY üç uluslararası boyut ile ele alınmalıdır:

- BTY'nin uluslararası genel/siyasi ilişkilere yaptığı katkı (araç olarak BTY),
- BTY'nin uluslararası ticarete ve uluslararası pazar payının artırılmasına olan katkı (araç olarak BTY),
- ülkemizdeki BTY kapasitesinin geliştirilmesi (amaç olarak BTY).

Bu boyutlar, ülkemizin menfaatleri açısından bir arada ve bütünlük bir şekilde ele alınmak zorundadır. Bu açıdan ülkemizin diğer ülkeler, uluslararası kuruluşlar (NATO, UNESCO, KEİ, İKÖ, vb.) ve bölgeler (Karadeniz, Balkanlar, Kafkaslar ve Orta Asya, Avrupa, Asya, vb.) ile mevcut olan ve geliştirilmesi hedeflenen BTY ilişkilerinin siyasi, ticari, sosyal ve kültürel ilişkilerimize hem paralellik arzeden, hem de onların etkinliğini artırmaya yönelik belirli bir vizyon ve misyona, amaçlara, hedeflere ve politikalara yönlendirilmesinin sağlanması gereklidir.

Bütün bu gelişmeler ve gerekçeler göz önüne alınarak, ülkemizin bir Uluslararası BTY Stratejisi geliştirmesi için hazırlıklara başlanması gerekmektedir.

Bu amaçla öncelikle mevcut durumun tespitine yönelik olarak; Dışişleri Bakanlığı TÜBİTAK ile işbirliği içinde ilgili ülkelerin BTY politikaları, performansları, ülkemiz ile mevcut BTY ilişkileri ve geliştirilebilecek potansiyel işbirliği alanları ile ilgili bir ön çalışma başlatmıştır.

KARAR

“2007-2010 Uluslararası BTY Stratejisi”nin Hazırlanması” çalışmasının ilgili kuruluşların katılımı ile TÜBİTAK koordinasyonunda başlatılmasına ve aşağıdaki stratejik çerçeve dahilinde bir Uygulama Planının Mart 2007’de onaya sunulmak üzere BTYK’a sunulmasına karar verilmiştir.

Uluslararası BTY Strateji Çerçevesi

Vizyon

BTY alanında rekabet edebilir, uluslararası alanda etkinlik sahibi, dinamiklerini harekete geçiren, saygın ve güvenilir bir ülke.

Misyon

Ülkemizin uluslararası ilişkiler perspektifi içinde BTY yeteneğimizi geliştirmek ve dünya düzeyinde öne çıkarmak için politikalar geliştirmek, araçlar tasarlamak ve ilişkiler kurmak.

Stratejiler

- Bilim, teknoloji ve yenilik (BTY) alanında ülkemizin mevcut ikili ve çok-taraflı ilişkilerini etkinleştirmek, geliştirmek ve yeni ilişkiler kurmak.
- Ülkemizin siyasi, ekonomik, ticari, bilimsel, teknolojik, sosyal, kültürel, askeri ve stratejik ilişkilerinin geliştirilmesine BTY araçları yoluyla katkı sağlamak.
- Türkiye Araştırma Alanı (TARAL) paydaşlarının uluslararası BTY gelişmelerini yakından takip etmesine zemin hazırlayarak, bu aktörlerin uluslararası BTY faaliyetlerine katılımını, yetkinliklerini ve performanslarını artırmak.
- Yurtdışındaki Türk kökenli ve yabancı uzman ve araştırmacı potansiyelini ülkemizin BTY düzeyini artıracak şekilde harekete geçirmek.
- Ulusal Bilim ve Teknoloji Stratejisi’nin (2005-2010) hedeflerinin ve Vizyon 2023 önceliklerinin gerçekleştirilmesine katkı sağlamak.

Politikalar

- Ülkemizin dış politikası açısından önemli olan ülkeler ile güçlü BTY ilişkisi kurmak.
- BTY alanında ileri ülkeler ile somut, etkin ve sürekli bir işbirliği çerçevesi oluşturmak, mevcut ilişkileri geliştirecek adımları atmak.
- Yurt dışında yerleşik bilim insanlarımız ile etkin bir iletişim kanalı kurmak ve onların ülkemizdeki BTY faaliyetlerine katılımını kolaylaştırmak ve teşvik etmek.
- Diğer ülkelerdeki bilim insanları ile etkin bir iletişim kanalı kurmak ve onların ülkemizdeki BTY faaliyetlerine katılımını kolaylaştırmak ve teşvik etmek.
- Öncelikli ülkelerdeki temsilciliklerimizin BTY alanında da faaliyet göstermesini, bu

temsilciliklerimizin görev tanımını içine BTY ile ilgili görevlerin eklenmesini sağlamak.

- Sınırlı sayıda seçilmiş ülkelerdeki büyükelçilik ve daimi temsilciliklerimizde bilim ataşeleri görevlendirmek.
- Ülkemizde BTY faaliyeti yapan firmaların uluslararası eşdeşleriyle ortak çalışma ve yatırım yapması için gerekli kolaylıkları sağlamak.
- Kamu, özel, üniversite ve gönüllü kuruluşlardan oluşan TARAL paydaşlarının uluslararası BTY faaliyetlerinin koordinasyon içinde yürütülmesini sağlamak.
- BTY ile ilgili çok taraflı uluslararası kuruluşlarda, programlarda, projelerde ve ortamlarda ülkemizin etkinliğini artırmak; bu tür etkinliklerde yer alan Türk bilim insanların sayısını yükseltmek.

EK

• -

KARAR

2006/203 AB Çerçeve Programları Ulusal İrtibat Kuruluşunun Görevlendirilmesi

İLGİLİ DİĞER KARARLAR

- 2005/203 AB Çerçeve Programlarına Katılım
- 2001/1 Avrupa Birliği Altıncı Çerçeve Programı'na Katılım
- 2000/2 Avrupa Birliği Programlarına Katılım

SORUMLU KURULUŞLAR

- TÜBİTAK

İLGİLİ KURULUŞLAR

- Dışişleri Bakanlığı
- Maliye Bakanlığı
- Avrupa Birliği Genel Sekreterliği
- Devlet Planlama Teşkilatı

GEREKÇE

24 Aralık 2001 tarihli 7.BTYK'nın 2001/1 kararına göre; "Avrupa Birliği Çerçeve Programları ile ilişkileri düzenlemek üzere "Temas Noktası Düzeni" örgütlenmesinin, konuyla yakından ilgili kuruluşlarla işbirliği içinde, TÜBİTAK bünyesinde gerçekleştirilmesine karar verilmiştir."

Bilim ve Teknoloji Yüksek Kurulu'nun 15 Nisan 2002 günlü toplantısında Türkiye'nin Altıncı Çerçeve Programına tam katılımına karar verilmesi ve kararın 15 Mayıs 2002 günlü Başbakanlık Genelgesi ile duyurulmasının ardından, 17 Ekim 2002 günlü Başbakan Yardımcılığı Genelgesiyle TÜBİTAK "Ulusal İrtibat Kuruluşu" olarak görevlendirilmiştir.

29 Ekim 2002 tarihinde Brüksel'de daimi temsilcimiz ile Avrupa Komisyonu Bilim ve Araştırma Komiseri arasında imzalanan Mutabakat Zaptı'nın Bakanlar Kurulu tarafından onaylanarak, 9 Ocak 2003 günlü Resmî Gazete'de yayımlanmasıyla Türkiye'nin Altıncı Çerçeve Programı'na katılımı kesinlik kazanmıştır.

Bu gelişmeler ışığında Türkiye, 6.Çerçeve Programı'na asosye aday ülke olarak katılmıştır. Dört yıllık katılım sürecinde son iki yılda kuruluşlarımızın performansında artış olduğu gözlemlenmektedir. 6.Çerçeve Programı 2006 yılı sonunda tamamlanmakta olup, yeni başlayacak 7.Çerçeve Programı 2007-2013 yıllarını kapsayacaktır.

12. Bilim ve Teknoloji Yüksek Kurulu'nun Kararı (Karar 2005/203) doğrultusunda yayımlanan 2005/29 sayılı Başbakanlık Genelgesi'yle Avrupa Birliği'nin 7. Çerçeve Programı'na Türkiye'nin katılımı konusunun karara bağlanma sürecinde, muhtemel katılım payının belirlenmesi ve ilgili diğer hususlarda, TÜBİTAK'ın, Dışişleri Bakanlığı, Avrupa Birliği Genel Sekreterliği ve Devlet Planlama Teşkilatı ile işbirliği içinde Avrupa Birliği ile yürütülecek üyelik müzakereleri çerçevesinde gerçekleştirilecek çalışmalara ilişkin yapılanma ve müzakerelerin bütünlüğü ile uyumlu olacak şekilde çalışmak üzere, sorumlu kuruluş olarak belirlenmesine karar verilmiştir.

7. Çerçeve Programı müzakere süreciyle birlikte, TÜBİTAK tarafından 7.Çerçeve Programı hazırlıkları kapsamında bir dizi çalışma başlatılmıştır. Aşağıda bu süreçte kat edilen aşamalar sıralanmaktadır.

Aralık 2004: 7.Çerçeve Programı Hakkında Ülke Görüşünün Hazırlanması

Aralık 2004: AB Daimi Temsilciliğimiz ve TÜBİTAK'ın girişimleriyle Aday Ülkelerin ÇP'lere katılımını etkinleştirmek için önerileri içeren Ortak Görüş Kağıdının Prof. Dr. Yetiş tarafından AB Komisyonu'na sunulması

Mart-Nisan 2005: ABGS ve DPT ile eşgüdüm toplantıları

Nisan 2005: Ülke Görüşünün 11. BTYK kararları güncellenmesi ve yeni sürümün AB Komisyonu'na sunulması

Nisan 2005: 7.ÇP önerisi ışığında ülkemiz için kritik hususların belirlenmesi ve muhtemel 7.ÇP katılım payı senaryolarının hazırlanması

Nisan 2005: Büyükelçi Sn. Demiralp başkanlığındaki heyetin Komiser Potocnik'le görüşmesi

Mayıs 2005: Dışişleri Bakanlığı ile eşgüdüm toplantısı ve muhtemel katılım payı senaryolarının ele alınması

Mayıs 2005: Türkiye-AB Komisyonu Alt Komite Toplantısında 7.ÇP önerisinde yer alan ülkemiz açısından kritik hususların AB Komisyonu'na iletilmesi ve yanıt talep edilmesi

Haziran 2005: 6.ÇP'ye katılan Aday Ülkeler ve Asosye Ülkeler toplantısında ülkemiz için kritik hususların tekrar gündeme getirilmesi

Eylül 2005: TÜBİTAK'ın (Dışişleri Bakanlığı, ABGS ve DPT ile eşgüdüm halinde) 7.ÇP müzakerelerini yürütmekle sorumlu kuruluş olarak belirlenmesi

Eylül 2005: Dışişleri Bakanlığı, ABGS, DPT, TÜBİTAK ve TAEK yetkililerinin katılımıyla eşgüdüm toplantısının yapılması

Eylül 2005: Prof. Dr. Yetiş başkanlığındaki heyetin Komiser Potocnik'le görüşmesi

Ekim 2005: TÜBİTAK Uluslararası Bilim ve Araştırma Günleri'ne AB Komisyonu yetkililerinin davet edilmesi ve resmi olmayan ikili görüşmelerin yapılması

Ekim-Kasım 2005: Bilim ve Araştırma faslındaki Tarama toplantılarının gerçekleştirilmesi

Aralık 2005: 7.ÇP hazırlıkları bağlamında Proje Teklifi Hazırlama Eğitimlerinin yaygınlaştırılması

Şubat 2006: 7.ÇP muhtemel katılım payı senaryolarının Sn. Babacan başkanlığında toplanan İYK'da ele alınması

Mart 2006: Büyükelçi Sn. Bozkır'ın Komiser Potocnik'le görüşmesi

Nisan 2006: Ülkemizin ÇP'lere katılımını etkinleştirmek için Potocnik'in kabinesine önerilerin sunulması

Mart-Haziran 2006: 7.ÇP müzakerelerinin teknik seviyede yürütülmesi

Mayıs 2006: AB Daimi Temsilciliğimiz ile eşgüdüm toplantısı yapılması

Haziran 2006: Bilim ve Araştırma faslındaki fiili müzakerelerin açılıp kapanması

Haziran 2006: AB Komisyonu yetkilileriyle Viyana'da bir görüşmenin yapılması

Haziran 2006: Büyükelçi Sn. Bozkır'ın AB Komisyonu Araştırma Genel Müdürü'yle görüşmesi

Temmuz 2006: AB Komisyonu'nun 7.ÇP muhtemel katılım payımıza ilişkin önerisini sunması

Eylül 2006: Komiser Potocnik'in Türkiye ziyareti

Türkiye'nin programa resmi katılımı, imzalanacak Mutabakat Zaptı'nı müteakip Bakanlar Kurulu kararının Resmi Gazete'de yayınlanmasıyla mümkün olabilecektir.

AB'ye tam üyelik müzakerelerinde ilk olarak ele alınan Bilim ve Araştırma faslına ilişkin hazırlanan ülkemizin Tutum Kağıdı'nda "ilgili usul ve hususlarda anlaşma sağlandığı takdirde Türkiye'nin 7.Çerçeve Programı ve EURATOM'a katılma niyetinde olduğu" belirtilmiştir. Halen Türkiye ile AB Komisyonu arasında 7.Çerçeve Programı ve EURATOM'a katılım müzakereleri devam etmektedir.

7.Çerçeve Programına olası katılım ihtimali göz önüne alınarak, kurum ve kuruluşlarımızın 7.Çerçeve Programı'na hazırlanabilmeleri, ilk ve en yüksek bütçeli çağrılara katılımın yüksek düzeyde olmasını sağlamak açısından bu karara gerek duyulmuştur.

KARAR

Türkiye'nin 7. Çerçeve Programı ve EURATOM'a muhtemel katılımı halinde, 6. Çerçeve Programı'nın ülkemizdeki koordinasyonunu üstlenen TÜBİTAK'ın AB Çerçeve Programları Ulusal Koordinasyon Kuruluşu olarak görevlendirilmesine, Ulusal İrtibat Noktaları, Program Delege ve Uzmanlarının TÜBİTAK Başkanlığı'na görevlendirilmesine karar verilmiştir.

EK

- -

KARAR

2006/204 2007 Yılında Kamu Ar-Ge Fonlarının Kullanımında İzlenecek Politikalar

İLGİLİ DİĞER KARARLAR

- 2004/1 Ulusal Bilim ve Teknoloji Politikaları Uygulama Planı 2005-2010

SORUMLU KURULUŞLAR

- Kamu Fonları Kullanarak BTY Desteği Veren Tüm Kamu Kurum ve Kuruluşları

İLGİLİ KURULUŞLAR

- TARAL Kapsamındaki Kuruluşlar

GEREKÇE

BTYK'nın 10. Toplantısı'nda onaylanan Türkiye Bilim ve Teknoloji Stratejisi'nin hedeflerinin gerçekleşmesi yolunda, ayrılan kaynakların stratejik hedeflere uygun ve etkin bir şekilde kullanılması için politikalar belirlenmesi gerekmektedir.

KARAR

2007 yılında Ar-Ge ödeneği olarak kullanılacak kamu kaynaklarının proje ve programlara dağıtılırken aşağıdaki esaslara uyulmasının önerilmesine karar verilmiştir.

1. 2007 yılında öncelikle mevcut Ar-Ge kapasitemizi tüm gücüyle harekete geçirecek projeler desteklenecektir. Ayrıca, ileri uzmanlık merkezleri de desteklenecektir.
2. Mevcut kapasitenin tam güçle çalışabilmesini sağlamak için ihtiyaç duyulan teknisyen, ikincil teçhizat gibi ilaveler için destek verilebilecektir.
3. Ar-Ge desteklerinde öncelik verilecek projeler:
  - a. Akademik, toplumsal veya ticari sonuçlar (katma değer) üretecek,
  - b. Sonuçlarının kullanıcısı ("müşterisi") belirlenmiş ve başvuru sürecinde kullanıcının ihtiyacı ve kullanım niyeti taahhüt altına alınmış,
  - c. Ülkemizde insanların yaşam kalitesini yükseltme konusunda değer üretme potansiyeli taşıyan,
  - d. Toplumu etkileyen sorunlara çözüm getirme konusunda değer üretme potansiyeli taşıyan,
  - e. Ülkemizin rekabet gücünü artırma konusunda katkı vaadeden,
  - f. Ülkemizin sahip olduğu coğrafi, doğal (örneğin bor kaynakları), beşeri (örneğin genç nüfus), vb. güçleri veya fırsatları değerlendirmeye yönelik,
  - g. Ülkemizin karşı karşıya olduğu veya olabileceği zorluklara ya da tehditlere karşı hazır olmamızı sağlayabilecek,
  - h. Bilim insanı ve genelde her tür araştırmacı insan gücümüzü (nitel ve nicel anlamda) geliştirme amacımıza hizmet edecek,
  - i. Türkiye Araştırma Alanı'nın (TARAL) dokusunu sağlamlaştıracak şekilde

oluşturulacak işbirlikleriyle (üniversite, sanayi, kamu, STK'ların ikili, üçlü, vb. ortaklıkları ile) gerçekleştirilecek,

j. Bilim ve teknoloji kültürünü tüm topluma yaygınlaştırma potansiyeli taşıyan projeler olacaktır.